

Joel qillqa hinataq Laodicea Ilaqtapi qanchis p'unchay Adventista Iglesiamanta — Chusku Chunka Yupayniyuq

Jeff Pippenger

2026-02-03

Yupay Chusku Chunka

Pedroqa simbólicamenteqa Cesarea de Filipo Ilaqtapi kinsa horapi kasharqa, Cesarea Marítima Ilaqtaman risqan ñanpi, isqon horaman. Mateo hinallataq Marcos nisqankuman hina, suqta p'unchawkuna qhepaman, Pedro, Santiago, Juan ima Transfiguración Orqopi kasharqanku. Lucasqa pusaq p'unchawkunata nin, Paniummanta Orqokama chawpinpi. Uku pacha punkukunamanta, Cesarea de Filipo Ilaqtapi, chakata wañuyman kama, ñanpi Transfiguración Orqopi suyaykuspa. Kimsa puriykuna Paniummanta domingo ley kama. Cesarea qallariypi, Orqo chawpip i, hinallataq Cesarea tukuypi. Uku pacha qallariypi, wañuy tukuypi, Diospa k'anchaynin chawpip iwan. Alpha hatarikuynin, uku pacha punkukunawan rikuchisqa, hinallataq omega hatarikuynin, Diospa Churinpa wañuyninwan rikuchisqa.

Cesarea Filipos Ilaqtanmi cimientonqa, chaypim Cristoqa reqsicherqa rumiqa mayqin patapim Iglesianta hatarichinqa chayta. Transfiguración Orqonmi iskay kaq patanqa, chaypim temploqa tukukun, hinaspataq umalliq rumi churakun. Kimsa kaq taripay patanqa cruzpi qhipanta qatirqan.

Hinaspataqmi paykunata: Cheqaqtapunin niykichik, kaypi sayashaqkuna ukkunam kachkan, mana wañuyta mallikuspa, Diospa qhapaq kamachikuyninta atiywan hamuqta rikunkama. Soqta p'unchaw qhipamanmi Jesús pusarqan Pedruta, Santiagota, Juanntawan, sapallankupi karu urquman wicharichispa; chaypitaq ñawpaqenkupi huk rikch'ayman tukusqa karqan. P'achankunapas llihipirqan, rit'iman hina ancha yuraq; kay pachapi mana mayqin t'aqsakupaqpas chayhina yuraqyachiya atinmanchu. Hinaspataq paykunaman Elíasqa Moiséswan rikurirqan; paykunataq Jesuswan rimasharqanku.

Hinaptin Pedroqa Jesusta nirqa: Yachachiq, allinmi kaypi kasqaykuqa; kimsa karpasta rurasunchis: hukta qanpaq, hukta Moisespaq, hukta Eliaspaq.

Payqa mana imata rimayta mana yachasqachu; paykunaqa ancha mancharisqa kasharqanku. Hinaspa huk puyu paykunata llant'urqan; chay puyumantataq huk rimay llusqirqan, nispá: Kaymi munasqay Churiy; payta uyariychis. Hinaspa qonqayllamanta, muyuriqta qhawarispa, manañam pipas rikurqanchu, Jesúsllataq paykunawan kuskaqa. Orqomanta uraykamushaspataq, payqa kamachirqan ama pipasman willanankupaq imakunatam rikurqanku chayta, Runa Churi wañusqamanta kawsarimunankama. Paykunataq chay rimayta kikinkupi waqaycharqanku, hukninwan huknin tapunakuspa ima ninanpaqchá wañusqamanta kawsarimuyqa. Marcos 9:1–10.

Orqopi patapi, Pedroqa nisqa Moisespaq, Cristopaq, hinaspa Eliaspak huk sapa tabernáculota sayarichiyta munan.

«Moisés wañuyanta pasarakurqa, ichaqa Miguel uraykamuspa kawsayta qusqan, manaraqmi cuerponqa ismusqa karqa. Satanásqa cuerpota hap'iyta munarqa, paypaq kasqanta nispá; ichaqa Miguelqa Moisésqa kawsarichispa hanaq pacha-man pusarqa. Satanásqa Diospa contran sinchi phiñasqawan rimarqa, mana allin kasqanta t'aqwispá, paypa presan paymanta qichusqa kananpaq saquesqanrayku; ichaqa Cristoqa manam paypa awqanta k'amirqachu, chaytaqmi karqa tentacionninrayku Diospa sirviqninqa urmasqa. Llamp'u sunquwanmi Taytanman kutichirqa, nispá: “Señorqa qanta k'amichun.”»

“Jesúsqa disipulonkuna-man niq karqa Paywan kуска sayashaqkuna ukhupi wakinkuna kasqanta, mana wañuyta mallispalla rikunkakuqkama Diospa reinon atiyniyoq hamusqanta. Transfiguración nisqapi kay promesa hunt'akusqa karqa. Chaypi Jesúsqa uya kaynin tikrasqa karqa, intihina k'ancharispá. Pachanpas yuraymi karqa, llihipispá. Moisésqa chaypi kachkarqa, wañusqakunamanta Jesúsqa iskay kaq rikurimuyninpi kawsarichisqa kanankupaq kaqkunata rikuchinampaq. Hinallataq Elías, mana wañuyta rikuspalla oqarisqa kasqanrayku, Cristopa iskay kaq hamuyninpi mana wañuyta rikuspalla wiñay kawsayman tikrasqa kanankupaq, hanaq pachaman oqarisqa apasqa kanankupaq kaqkunata rikuchirqa. Disipulokunaqa mancharispa, muspharispa qawarirqanku Jesúsqa allinllapa hatun kayninta, hinaspa paykunata llanthuchaq phuyutapas; hinaspa uyariirqanku Diospa siminta manchay hatun kaywan nisqanta: ‘Kaymi Munasqay Churiy; payta uyariychik.’” Early Writings, 164.

Tikranakuy Orqoqa kimsa karpakunata reqsichin. Ñawpaq Israel llaqtapi qallariypi Moisésqa karpan, Cristopa karpan paypa runayayninwan rikuchisqa, chaymanta pachak tawa chunka tawa waranqa karpá karqan Elíaswan rikuchisqa. Pachak tawa chunka tawa waranqakunaqa wañuyta mana malliqkuna kanku, Cristopa iskay kutin hamusqanta rikunkukama. Orqoqa chay chiqanta reqsichin maypichus selloqa pachak tawa chunka tawa waranqakunaman churakusqa.

Pachak chunka tawa waranqa tawa pachak runakunaq tabernakulonqa antitípico Cabañaskuna Raymipi hatarichisqa kachkan. Orqonqa wañuyta mana malliqkunata reqsichin, hinaspan kimsa testigokunata qhawarichin: maypachachus orqopi Diospa glorianta rikunku, chayqa antitípico Cabañaskuna Raymim kachkan.

Paykunaqaqa Elíasqa karpapas hina hatarichisqa kanku, chaymi 2023 watapi qallarisqa sayarichiya, chay p'unchawkunapi Moisésqa Elíasqa kawsarichisqa kaptinku. Ñawpaqta cimientota churakurqa, chayqa hukllañam cimiento churakuy atisqa, chay cimientoqa Cristom, iskina rumipas cimientoqa rumipas. Chaymantataq umalliq rumita churanku, chaymi pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kayninta rikuchin, Imaymana tikrasqa Orqopi rikuchisqa hina. Chay Orqopi Pedro, Santiago, Juan ima, waqinkunata rikuchinku, paykunaqa cheqaqtapuni wañuyta mana malliqkuna. Qhipamanta Pedro qillqarqa saserdotekunapa qhapaq suyuntaqa Señor allin kasqanta malliqkuna kasqankuta, hinaspa espirítup karpa wasi kasqankuta. Paykunaqa kawsayta mallirqaku, chayrayku wañuyta mana mallinqkuchu.

Sichus qankuna Mallkita sumaq sonqoyoq kasqanta mallikurqankichik chayqa. Payman asuykuspa, kawsaq rumihinata, runakunaq qhesachasqan chiqaqta, ichaqa Diospa akllasqan, ancha chaninniyoqta, qankunapas, kawsaq rumi hinakaspaykichik, huk espirítual wasiman hatarichisqa kankichik, huk ch'uya sacerdocio espirítualman, Jesucristo rayku Diospaq

allinchasqa espiritual sacrificiokunata haywanaykichikpaq. Chayraykun Qelqasqapipas kayna nisqa kachkan: Qhawariy, Sionpi churani huk ñawpaq esquina rumita, akllasqa, ancha chaninniyoqta; paypi creeqtaq manan p'enqachisqachu kanqa. 1 Pedro 2:3–6.

“Confounded” nisqa simita tikrasqankuqa “pinqakuy” ninmi. Puchuq aylluqa Pedrowan rikuchisqa kachkan, paykunapa kusikuyninta qhepaman tamya willakuyta mana chaskiqkunawan tupachisqa kachkan. Pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa huk llaveqa, imaraykuchus Pedroqa qhapaq suyuman “llavekunata” qosqa karqan, Sionpi churakusqa “hatun esquina rumi” nisqa kachkan. Chay rumiqa cheqaq runakunapa ñawinkupi admiraypaqmi, Efraimpa machasqa runankunapaqtaq urmanapaq rumim.

Rumiqkuna mana allinta qhawaspa qhipaman saqisqan ruminqa, kikinmi esquinaq umalliq rumi tukupun. Kayqa Señorpa ruwasqanmi; ñawinchiskunapiqa admiraypaqmi. Salmos 118:22, 23.

Jesús kay versículokunamanta rimarqan uvas chakra-manta yachachiy willakuypa tukukuyninpi.

Jesusqa paykunaman nirqan: ¿Manachu hayk'aqpas Qelqasqakunapi liyirqankichis kayta: “Ruwakunaqaqa wasichaqkuna hich'usqan rumiqa, chaylla k'uchupa umanman tukupun; kayqa Señorpa ruwasqanmi, ñawinchiskunapaqtaq musphay atina k'an”? Chayraykun niykichis: Diospa reinonqa qankunamanta qechusqa kanqa, chaypa rurunkunata orqochiq llaqtaman qosqataq kanqa. Pipas kay rumiman urmaqqa pakisqa kanqa; ichaqa pimpa patanmanpas chay urmamunqa, ñut'u polvomanmi tukurachinqa. Hinaspan hatun sacerdotekuna, fariseokunapas, paypa parabolankunata uyarispa, payqa paykunamanta rimashasqanta yacharqanku. Ichaqa payta hap'iyanta maskhaspankupas, runa atoqta mancharqanku, imaraykuchus paykunaqa profetapaqmi payta qhawarqanku. Mateo 21:42–46.

Pipas hatun yachachiyta chaskiqqa, pakisqa kanqa; imaraykuchus Rumiqa Cristom, hinallataq evangeliopa llamkayninqa runata allpaman uraykachispa pisiyman churaymi.

“¿Imataq ñiñywan justificación nisqaqa? Chayqa Diospa rurayninmi, runapa hatunchakuyninta allpaman urmachispa, hinaspa runapaq ruraspa ima rurananpaq kikillanpaq atiyoqchu kasqanta. Runakuna kikinkupa mana imapaq kasqankuta rikuspanku, Cristopa chiqap kayninwan p'achallisqa kananpaq wakichisqaña kanku. Tukuy p'unchay Diosta alabasma hatunchayta qallarispapa, qhawaspapa chay kikin rikch'aymanmi tikrakuchkanku. ¿Imataq regeneración nisqaqa? Chayqa runaman sut'inchaymi imayna kasqanta chiqapmanta, pay kikinpiqa mana valeq kasqanta.” Manuscript Releases, volumen 20, 117.

Pipas cimientopa rumita qhesachkan chinkachisqa kan, ñawpaq Israel llajtapipas chay hinam karqa, Jesús uvas chakraqamanta rimay willakuyta churakusqan hunt'akusqanrayku. Judíokunaqa Cristota qhesachirqanku, Moisetapas qhesachirqankutaqmi, Moiesta creesqankuman hinallataq Cristotapas creenkuman karqa. Diospa leyninta qhesachirqanku, runakunapa kamachikuyninkunata yachachiyta doctrina hina yachachispa. Cristo, Moisés, hinallataq Leypas llapanmi cimientomanta unanchakuna kanku, hinaspapas Cristo sapallanmi churay atisqa cimientu; ichaqa Cristo cimientu hina achka unanchakunawanmi rikuchisqa. Moisésapas Leypas kay cheqaq kaymanta rikch'achiykunam kanku. Cristo sapallanmi cimientu; ichaqa kayqa chayllatam niy, profético

Simiyninpi wak cimientokunaqa paypa kawsayninmanta huk rikch'ayninpa unanchakunanlla kasqanta.

Manam huk huk cimientotachu churayta atinmanchu, ñam churakusqa kaqmantas aswanqa; chayqa Jesucristo-mi. 1 Corintios 3:11.

Jesúsqa Siminmi, chayraykun paypa Simin ukhupi kamachikuykunaqa kikinta qhawachin. Chaymi Hermana White qillqanpi chunka kamachikuykunaqa Cristoq carácterninpa huk transcriptun kasqanta nispa qillqarin. Payqa Ñawpaqmi hinaspa Qhepaqmi, hinaspa kay hina rikuchisqa kaptinmi reqsichin Cristoqa sapa kuti huk imapa tukukuyninta, qallariyninwan kuska rikuchisqanta. Simi hinaqa, payqa “Cheqaq Kay” nispa kashan, hinaspa cheqaq kayqa proféticopa huk marconmi. Payqa Judá ayllumanta Leónmi, paypa Siminta sellaspapas hinaspa paskaspapas. Payqa esquina rumipasmi, chaymanta umalliq rumi tukuq. Esquina rumiqa payta cimentación hina, utaq hebreo simipi “cheqaq kay” nisqa simipa ñawpaq qillqan hina, mana aswanqa huk rikuchiylam. Umalliq rumiqa templopi coronapa ruwasqanmi, hinaspa cheqaq kaypa marconwan chiqanchasqa kaqtin, umalliq rumiqa iskay chunka iskay kutita aswan kallpasapam esquina rumimanta. Imapas Señorta allin kasqanta mallisqakunaq ñawinkupi musphachikuqqa, imayna cheqaq kaypa marconpa principiosnin esquina rumiwan hinaspa umalliq rumiwan chiqanchasqa kasqan, Pedro-man qosqa proféticopa llavekunamanta huknin reqsichisqanm.

Alpha ñawpaq qillqa hukmi, ichaqa omega qhipa qillqaqa iskay chunka iskayniyuqmi. Millerpa ancha allin rumiyninkuna intihina k'ancharirqanku, ichaqa allpa pichaq runa chay ancha allin rumiyninkunata huñuspaqa chunka kuti astawan k'anchariq karqanku. Kay riqsiyqa, huk willakuq sut'i siq'ipa tukukuyninqa kikiñan kasqanta, ichaqa huk willakuq sut'i siq'ipa qallariyninmanta astawan kallpasapa kasqanta, “admirable” nisqami. Chayqa Cristopa karakterinmanta huk imami; chayqa Pedro-man qusqa llavikunamanta hukninmi, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata watanaypaq.

Pedroq “espiritual wasi” nisqaqa William Millerpa musquyninpi kaj kajunmi, chaymantapas Malakíasqa diezmokuna, ofrendakunapa waqaychanan wasi. Hanaq pacha ventanakuna kichasqa kaptinqa, huk clase runakunaqa cuartomanta qarqosqa kanku, huk clase runakunañataq kajunman wisqasqa hinaspa Diospa atipaq iglesia pa yuraq lino uniformenkunata chaskinku.

Judá llaqtapa runankunaqa ancha umallikuspa, llaqaq rikuyipi, Diospa kamachikuyninta kasukunankupaqmi simi qusqaranku. Ichaqa, Esdraswan Nehemíaswan kallpachasqan huk ratukama qichusqa kaptin, achkha runakunan Señor-manta karunchakurqanku. Nehemíasqa Persia-manmi kutipurqa. Jerusalénmanta karu kashaqtinmi mana allin ruwaykuna yaykurqanku, chaykunataqmi suyuta pantasqa ñanman pusayta munarqanku. İdulokunata yupaychaqkunaqa manam llaqtallapichu sayarikuyta atirqanku, aswanpas kayninkuwanmi templopa very precincts-ninkamapas qillchachirqanku. Qhari warmi tinkusqawanmi hatun sacerdote Eliasibwan Tobías ammonita runawan, Israelpa ancha chiqniqninkuwan, kuyanakuy hina kasqa. Kay mana ch'uyanchasqa huñunakusqamantaqmi Eliasibqa saqirqa Tobíaspa templowan tupaq huk cuartota tiyaykunapaq; chayqa ñawpaqmantapacha llaqtapa diezmokunapaq ofrendakunapaq waqaychana wasim karqan.

“Israelpa contran ammonitakuna, moabitakunapas sinch’i millay ruwasqankurayku, hinaspa llullakuyinkurayku, Diosqa Moisés nisqantañam willarqan paykunaqa wiñaypaq llaqtan runakunapa tantanakusqanmantam qarqusqakachun. Qhawariy Deuteronomio 23:3–6. Kay simita mana kasukuspan, hatun sacerdotega Diospa wasinpi cuartopi waqaychasqa ofrendakunatam hurqusqan, chay huch’uychasqa ayllumanta huk runapaq mayta rurananpaq. Diosmanqa mana aswan hatun pisipachayqa rikuchisqachu kayhina favorta Diospa awqanta, cheqaq kayninpa awqantawan quspa.”

«Persiamanta kutimuspa, Nehemías yacharqunmi mana manchakuspa rurasqa profanaciónmanta, hinaspan utqayllata allin kamachiykunata hap’irqan yaykuqta qarqonampaq. “Ancha llaquchiwarqanmi,” nispa rimarin; “chayraykun Tobíaspa wasinmanta llaqa imankunata cuartomanta qarqorqani. Chaymantataq kamachirqani, hinaspan cuartokunata picharqanku; chaymanmi kutichimorqani Diospa wasinpa vasokunata, ofrenda de comida nisqawan, incienso nisqawanpas.”»

Manan temploqa qhellichasqa karqanmanchu, aswanpas ofrendakunapas mana allinta llamk’achisqa karqanku. Kayqa runakunaq lliw sonqowan qoq kayninkuta pisiyachirqan. Paykunaqa chinkachirqanku kallpayninkuta, nina sonqoyninkutapas, hinaspan chunkaqta qokuykunankupaq mana munasqachu karqanku. Señorpa wasinpa qullqi waqaychanakunaqa pisillawan hunt’asqa karqanku; takiqkuna achkha, hinaspa wakinkuna templo llamk’aypi churakusqa kaqkunapas, mana haywanasqa yanapayninkuta allinta chaskispa, Diospa llamk’ayninta saqerqanku huk lawpi llamk’anankupaq.

Nehemíasqa llamk’ayman churakurqa kay mana allin ruwaykunata allichanampaq. Tata Diospa wasinpi sirviqninmanta ripusqakunata huñurqa, hinaspataq “sapa hukninta kikin lugarman churaykurqa.” Kaymi runakunaman atiniyta qon, chayraykutaq llapan Judá suyu apamurqa “trigopa diezmonta, mosoq vinota, hinallataq aceitetas.” Qharikunaqa, “sumaqa confiakuywan yupasqa” kasqankurayku, “qullqichakuq wasikunapa kamachiqnin” ruwasqa karqaku; “paykunapa llamk’aynintaq wawqinkunaman rakinankupaqmi karqa.” Profetas y Reyes, 669, 670.

Nehemías “Tobías-ta qarqusqan” hinaqa, chaywanmi Cristopas qullqita tikraqkuna-ta chay kikin templomanta qarqunanpaq unanchasqa karqa. Manaqa sapa templollachu karqa, aswanpas chay templopi chunka hukniyuqta waqaychasqanku chay kikin cuarto karqa. Eliacim filadelfiayoq Shebna laodiceayoqpa rantinman churakusqanpi, Shebnaqa qullqita waqaychaqmi karqa, paytaq karu chakraman wikch’usqa karqa.

Kaymi hinan Apu, hosts nisqa Diospa simin: Riy, hamuy chay qollqewasi kamayuqman, Shebna sutiuyuqman, wasimanta umalliqliman, hinaspa niy: “Imataq kaypi kanki? Pitaq kaypi qanwan kashan, chayrayku kaypi sepulturata qespirusqayki, hanaqpi sepulturata qespichiq hina, rumipi kawsananta kkillanpaq qallpachiq hina? Qhawariy, Apuqa atiyiniyuq apasqawan apasunki, cheqaqtapuni pakasunkiman. Cheqaqtapuni sinchita muyurichispa, pelletata hina hatun hallp’aman wikch’usunki; chaypim wañunki, chaypitaq kanqa qampa hatunchakusqayki carruajeqkuna, señorniykipa wasinpaq p’enqay. Hinaspa noqaqa tiyasqaykimanta qarqosqayki, sayasqaykimantataq uraykachisunkiman.”

Chay p'unchaypiqa pasasqa kanqa, ñoqaqa waqyasaqmi kamachiyniy Eliakimta, Hilkiáspa churinta. Qampan p'achaykiwanmi p'achachisqa, chumpiykiwanmi kallpachasqa, kamachikuynikitaq makimpi churasqa; payqa taytanmi kanqa Jerusalén llaqtapi tiyakuqkunapaq, Judá wasipaqpas. Davidpa wasinpa llavintaq umaranmanmi churasqa; chaymi kicharinqa, mana pipas wichq'anqachu; wichq'arinqataq, mana pipas kicharinqachu.

Paytaqmi takyasqa t'iksinata hina payta churasqa; payqa taytanpa wasinpaq hatun yupaychana tiyanan kanqa. Hinaspan paypi wark'unqaku taytanpa wasinpa llaqa hatun kayninta, mirayninkunatawan lloqsimuqninkunatawan, llaqa uchuy ayankunata, p'ukukunapa ayankunamanta hatun urpukunapa ayankunakama. Chay p'unchaypi, nispan Apu tukuy atiyniyuq, chay takyasqa t'iksina allin kasqanpi churakusqaqa hurqusqam kanqa, kuchusqam kanqa, urmamunqataq; hinaspan chaypi aparisqa q'ipika kuchusqam kanqa: imaraykuchus Apu rimarisqanmi. Isaías 22:15–22.

Pisi Shebna, mana yuyayniyuq Laodiceamanta runa, qarqusqam kachkan chay punchawpi, Eliakimqa iglesiata atipaqman kamachiyta qusqam kachkan. Cristoqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa templonta picharispa, ancha chanin qullqikunata pakasqa q'upa q'upamanta, reqsichin payqa “pakayta” munasqanta Shebnawan rikch'akusqakunata. Manaraq hanaq pacha ventanakuna kicharisqa kashaqtinmi, chay chanin rumi-kunaqa q'upawan pakasqa karqanku; hinaspa q'upa qarqusqa kaptin, chay q'upaqa p'enqaywanmi chaymantaraq pakasqa kanqa. William Millerpa musquyninqa pachak tawa chunka tawa waranqakunapa sellasqa kayninta reqsichin.

Kaxunmiqa, Malaquíaspas pirwa wasinmi, Pedrospa espíritu wasi, hinaspa Elíasqa tabernáculonmi, chayta Pedro ruwaqta munarqan. Hallp'ata pichana qhariqa rikuchin pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kayninta, payqa jawirikunata kaxunman wikch'uykuptin. Malaquíasmis reqsichin chay pruebat, mayqenchus sut'inchamun Diospa llaqtan cheqaqtapuni Payman kutimusqanta.

Chaymiqa, Señor-ta manchakukuqkunapaq sapa kuti hukninwan huknin rimarqanku; Señor-taq uyariwarqan, uyariqanpas, hinaspan paypa ñawpaqenpi qillqasqa karqan huk yuyarinapaq libro, Señor-ta manchakukuqkunapaq, sutinmanta yuyaymanakuqkunapaq. Hinaspan paykunapaq ñoqapaq kanqaku, nispa Señor de los ejércitos rimarin, chay p'unchawpi ñoqa alhajaykunata huñuqtin; hinaspan qespichisqa paykunata, imaynatachus runa qespichin kikin churinta payta sirviqta hina. Chaymantataq kutimunkichik, hinaspan reqsinkichik ima kasqanta allin runa ukhupi mana allin runamanta, Diosta sirviq runamanta mana payta sirviq runakama. Malaquíaspas 3:16–18.

Kutiy hinaspaqa kay pasajepeqa huk ancha hatun simin, imaraykuchus Diospa llaqtanta waqyanchis payman kutimunankupaq; ichaqa chay runakunatapas desafiawanchis Payta pruebanankupaq, diezmozkunatawan ofrendakunatawan kutichispanku; hinallataq huk pacha kanqa maypin allin runakuna “kutimunqaku”, chayta ruwaspaqa “reqsinqaku” yachaqkunapaq, mana yachaqkunapaq chawpinpi ima kasqanta. Señor-ta manchakuspa kawsarqanku, sutinta yuyarispa kawsarqanku chaykunapaq pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapaq señalanpaq kasqankum.

Taytanchikpaq manchakuyqa ñawpaq kaq prueban, chayrayku soqtachunka suqta versículopi nispa, “hinaptinmi” Taytanchikta manchakkuqkunapaq, profético willakuyman kutichispa

qhawachkan.

Rimaykikunaqa sinch'i karqan ñoqapaq contraypi, ninmi Señor. Chaywanpas qankuna nin kichik: “¿Imatan nisqayku ancha qampa contraykipi?” Qankuna nirqankichik: “Yanqañan Diosman sirviyqa; ¿imataq allinpaq kan, kamachisqanta waqaychasqaykumanta, Señor de los ejércitos ñawpaqenpi llakisqa purisqaykumantapas? Kunanqa hatun tukuqkunatan kuisisqa nispayku; arí, mana allin ruraqkunapas sayachisqa kanku; arí, Diosta wateqkunapas qispichisqa kanku.” Malaquías 3:13–15.

Malaquías nin: “kunanqa hatun tukuqkunata kuisisqakuna nispas sutichanchik.” Efraínpa machasqankunaqa “hatun tukuyta coronan” nisqaqa sutichasqa kanku, paykunapa kusikunku Moisespa hinaspa Eliasta, iskay profetakuna paykunata ñak'arichiqkunata wañusqa kasqankuta yuyarispa. Chhayna sinchi kuisisqaña karqanku, hukninmanta hukninman regálkunata apachinankukama.

Paykuna ayaqankunata hatun llaqtaqa ñanpi saqenkaku, chay llaqtaqa espiritualmente Sodoma nisqa, Egipto nisqapas sutichasqa, maypichus Señorniykupas chakatasqa karqa. Runakunamanta, ayllukunamanta, simikunamanta, nacionkunamantapas runakuna kimsa punchaw chawpita paykunapa ayaqankunata qhawankaku, hinaspataq mana saqenkakuchu ayaqankuna p'ampasqa kananpaq. Kay pachapi tiyaqkunataq paykunamanta kusikunkaku, kuisisqa kawsankaku, huknin hukninta qaranakunkaku; kay iskay profetakunaqa kay pachapi tiyaqkunata ñak'arichirqankurayku. Apocalipsis 11:8–10.

Hatun tukukuqkuna kuisisqas kanku 18 julio 2020 p'unchawmanta qallarispa 2023 watakama. 18 julio 2020 p'unchawpi willakuyqa “sinchi” karqa “Señorman” contranpi. 18 julio 2020 p'unchawpiqa manam reqsirqanichu hayk'aq llakiyan Diospa contra, paypa Siminpa contrapas rimarisqaykuta. Suyakusqayku mana hunt'asqa kasqanrayku, suyay pacha ukhuman yaykurqayku, chayqa rikuchisqa kashan kay waqaypi: “Yanqañam Diosta sirviy; imataq allinpaq chaskirqanchik paypa kamachisqanta waqaychasqanchikmanta, Señor de los ejércitos ñawpaqenpi llakisqa purisqanchikmantari?” Kayqa Jeremiaspa waqayninwan kikinchasqa kashan, maypichus payqa ñawpaq ñak'ariyta rikuchin.

Manan tiyaqchu asikuyta ruwaqkuna tantakusqankupi, manataq kusikurqanichu; sapallaymi tiyarqani makiykirayku, phiñasqa kaywanmi hunt'awarqanki. Imaraykutaq nanayniyqa wiñaypaq, ch'akiyniytaq mana hampiy atina, hampisqa kayta mana munaspa? ¿Llullaq hinachu ñuqapaq kanki, pisiyaq unu hina? Jeremías 15:17, 18.

Rimaykuykunaqa kallpayoq karqan 2020 watapi, julio killapa 18 p'unchawninpaq willakuywan, hinaspataq chay hina mana yacharqaykuchu may hina anchata hatarirqayku. Pantasqa suyasqapiqa unaychasqa suyay pacha qallarisqa karqan, huk t'aqa waqakuspa, huk t'aqataq kusikuspa. Chay contexto ukhupin Malaquías ninqa:

Chayqa Señor-ta manchakkuqkunaqa sapa kuti hukninwan huknin rimarqaku; hinaspan Señor uyariwarqa, uyariqanpas, paypa ñawpaqenpin huk yuyarisqa qillqa qillqasqa karqa Señor-ta manchakkuqkunapaq, sutinmanta yuyaychakkuqkunapaqpas. Hinaqtin paykunapa noqap kanku, nispa Señor de los ejércitos; chay p'unchaypi, ñoqa joyasniykunata huñuptiypi;

hinaspan paykunata khuyapayasaq, imaynatachus runa sirviq churin-ta khuyapayakapun chayhinata.

Chaymi kutimunkichik, hinaspan reqsinkichik hayñiq runawan mana allin runawan ima kasqanta, Diosta serviq runawan mana payta serviq runawan ima kasqantapas. Malaquíás 3:16–18.

2024 watapi, Señorpa manchakuy nisqaman rikch'akuq t'ikray allpa-kallpan chayamurqan. Chay t'ikraypi iskay laya runakuna qhawarichisqa karqan, chay iskay layata junt'achiq huñuqa sapa kuti zoom tantanakuykunapi hukninwan huknin rimarqanku, kimsa p'unchay chawpinmanta huk kuskan p'unchaykama. Señorqa chay rimanakuykunata uyarisqa. Señorpa manchakuyta hap'iq layaqa Sutinmanta yuyarirqan; Palmoni, Judá ayllupa Leónninta, Alfa hinallataq Omega, Cheqaq Kayta, Simi-ta, Admirable Linguist-ta, esquina rumi hinallataq umalliq rumi-ta, Cordero-ta, Hanaq Pacha Hatun Sacerdote-ta, Templo-ta, Rumi-ta. Pipas chay libroman yaykurqanku, paykunaqa k'anchay llaqtapa qhapaq suyu unanchaq coronapi joyakuna kananpaqmi. Pay chay joyakunata junt'achispaqa, chaymantaraq kutimunku, hinaspa allin runata millay runamanta reqsinku. Pay joyakunata joya waqaychana kajonman wikch'uykuptinqa, chaypim reqsichisqa kan ima runachus upa, ima runachus yachaq kasqanta.

Malaquíás qillqan:

Kutirimuychis ñuqaman, hinaspa ñuqapas kutirimusaq qankunaman,

Ichaqa qankunaqa nirqankichik: “¿Imapitaq kutirimusunchik?”

Apamuychis llapa diezmokunata waqaychana wasiman, wasiypi mikuna kananpaq; chaywan kunan pruebawaychis, nispa nin Tukuy Atiyniyuq Señor, mana ichaqa qankunapaq kicharisaqchu hanaq pacha ventanakunata, hinaspa qankunaman hich'amusaq huk saminchakuyta, chaskinaykichispaq mana aypaqtin.

Waqaychanaqa kaxun kaxunmi, chhunkamanta hukninpis yuyaysapa sipaskunami. Waqaychanaqa Diospa Siminmi, musuq cheqaq kaypa marq'api churakusqa. Chay kaxuman wikch'usqa joyakunaqa Chawpi Tuta Qapariypa willakuyninwan tinkisqa cheqaq kaykunam. Chay chhunkamanta hukninpis templopi huk sut'inchasqa cuartopi waqaychasqa kasharqan, Nehemiaspa pichaynimpi reqsisqa hina. Kaxuwan waqaychana, icha Pedroq espiritu wasi, Diospa templonta reqsichin; joyakunaqa runa templokunam, hanaq kaqpa pakasqa cheqanpi Divinidadwan huñusqa. Runapa willakuqkunaqa mana Diosmanta willakuyninmanta t'aqasqa kayta atinchu. Joyakunaqa iskayninmi kanku: Diospa willakuqninpas, chay hina paykuna willakusqan willakuypas. Inspirasionqa achka kuti willakuytawan willakuqta huñusqata reqsichin.

“Diosqa kay p'unchaypi iglesianta waqyarisqa, imaynan ñawpaq Israelta waqyarisqa hina, kay pachapi k'anchay hina sayarinanpaq. Cheqaq kay atiyniyuq t'aqanawan, ñawpaq, iskay kaq, kimsa kaq angelkunaq willakuyninkunawanmi, paykunata iglesiakunamanta, hinallataq kay pachamanta t'aqarisqa, payman hatun sagrado qayllayman pusananpaq. Payqa paykunata Leyninpa waqaychaqninman tukuchisqa, chaymantataq kay pacha tiempopaq hatun profeciakunaq cheqaqninkunata paykunaman churapusqa. Imaynan ñawpaq Israelman santu

orakulokuna qopasqa karqan hina, chaykunapas sagrado waqaychasqa qollqemi, kay pachaman willasqa kananpaq. Apocalipsis 14 nisqapi kimsa angelkunaqa Diospa willakuyninkunaq k'anchayninta chaskiq runakunata rikuchin, paykunataq paypa rantinpi llusqispa allp'aq tukuy largonpi, tukuy anchonpinpas, amonestaciónta waqyarinankupaq. Cristoqa qatikuqninkunaman nin: 'Qankunaqa kay pachaq k'anchaynin kankichik.' Sapa alma Jesús-ta chaskiqman Calvariopi cruzqa rimarin: 'Qhawariy almaq chaninta: "Riychik kay pachaq tukuy cheqnenman, tukuy kamasqa kawsaqman evangeliota willamuychik.'" Manam ima kaqpas kay llamk'ayta hark'ananpaq saquesqa kananchu. Kayqa tiempopaq llapa llamk'aykunamanta aswan ancha importaq llamk'aymi; wiñaypaq hina karu-karuman chayanami. Jesusqa runakunaq almanrayku, paykunata salvananpaq rurasqan sacrificiopi rikuchisqan munakuyninmi, tukuy qatikuqninkunata kuyuchinqa." Testimonies, volume 5, 455.

Qhipa qillqapi kay yuyaykunata huñuspa hukllachayta qallarisunchik.

"Qhepa pichqa chunka watakuna kawsayniypi, ancha chanin kuti-kutikunata tarirqani huk experienciata jap'inaypaq. Ñuqaqa experienciayuq karqani ñawpaq, iskayñiqin, kinsañiqin angelkunapa willakuyninkupi. Angelkunata rikuchinku hanaq pacha chawpipi phawashaq hina, kay pachapi llaqtakunaman willakuyta willakuspa, hinaspa kay allpapa historianta qhepa p'unchaykunapi kawsak runakunaman cheqaqta tupaq kasqanta. Mana pipas uyarinchu kay angelkunapa siminta, imaraykuchus paykunaqa unancha kanku Diospa llaqtanta rikuchinankupaq, paykunaq hanaq pachapa llapa kayninwan tinkisqa llamk'asqankumanta. Qharikuna warmikunapas, Diospa Espiritunwan k'anchachisqa, cheqaq kaywan qhuyachisqa, chay kinsa willakuykunata nisqa ordenninkupi willakunku."

"Kay llamk'asqani kay hatun chaninchasqa llakiyoq llamk'aypi. Casi llapa cristiano kawsayniyqa kaywanmi t'inkisqa, awasqa hinam. Kunan kawsakunku wakinkuna, paykunapa kawsayninkupis ñuqap kaqman rikch'akuqmi. Paykunaqa reqsisqankum kay pachaqqa sut'inchakuq cheqaq kayta; qatirqankutaqmi hatun Pushajta, Señorpa soldadokunapa Kapitantan."

"Kay willakuykunata willakusqankupi, sapa willakuy qhelqapi nisqa profeciapa llapa sut'inchasqanmi hunt'asqa karqan. Kay willakuykunata willakuypi ruwanankupaq allinchasqa kaqkunaqa paykunapaq ancha chanin experienciatam tarirqaku; chaymanta kunanqa kay qhepa p'unchaykunapa peligrokunapi kaspanchik, llapa lado-manta rimaykuna uyarisqa kanqa: 'Kaypin Cristo kashan', 'Kaypin cheqaq kaq kashan'; achkha runakunapa llakiy aparisqanqa ñawpaq iñiyninchikpa cimientonta kuyuchiya munaspam, chay iñiyninchikmi iglesiakunamanta, hinallataq kay pachamanta, kay pachapi hukniraq llahta hina sayananchikpaq pusawarqanchik; Juan hinaqa, qespinchikpa testimoniunqa kay hinam apasqa kanqa:"

"Qallariymantapacha kaqta, uyarisqaykuta, ñawinchiskunawan rikurisqaykuta, qhawarisqaykuta, makinchiskunawan llamk'asqaykuta, kawsay Simi-manta; ... rikurisqaykuta hinallataq uyarisqaykuta qankunaman willaykiku, qankunapas noqaykuwan kуска hukllaypi kananpaq."

“Qawqaymi rikusqaykunata, qawqaymi uyarisqaykunata, kawsay Simimanta makiykuna llank’asqanman hina hap’isqaykunata atestiguuni. Kay testimoniotaq Yayaqpa chaymanta Churiqpa kasqanta yachani. Noqayku rikusqaykum, hinaspataq testimoniotaq qukuyku: Cheqaq kayta rikuchisqankupi Santo Espirituypa atiyinmi kуска purirqa, qillqawanpas simiwanpas willakuspa, hinaspa willakuykunata kaqninkumanta kaqninkuman churakuspa. Kay ruwasqata ñiq’iyqa Santo Espiritu-ta ñiq’iy kasqanmanmi churanman, hinaspataq iniyman karunchakusqakunaq ayllunkumanmi churawasunman, pantachiq espíritukunaman uyarispa.”

“Awqaraqqa llaqa imatapaspurichinqa, ñawpaq willakuykunapii kawsaq iniyinikupa sayayninkunapi creyentekunapa atinakuyinta saphichaymanta qichunanpaq, chay willakuykunaqa wiñay cheqaq kayta hatun pataman churawanchik, hinallataq rurasqapa sayayninta takyachispa karakterninta qosqanku. Israelpa Señor Diosninmi lloqsimurqa llaqtanta pusaspa, hanaqpacha paqarimuq cheqaq kayta paykunaman qhawachispa. Paypa siminqa uyarikusqañam, kunanpas uyarikullanm, nispas: Ñawpaqman riy kallpamanta kallpaman, graciamenta graciakamam, gloriamanta gloriakamam. Rurayqa kallpachakuchkan, mast’arikuchkanpas, imaraykuchus Israelpa Señor Diosninmi llaqtanpa amachaynin.”

“Cheqaqa runakunaqa chiqaqta yachayllawan hap’iq, sillu puntankuwan hina, mana kamachikuyninkunata sunqupa uku santu wasinman apanqakuq, aswanpas kawsayniyuq chiqaqta hawa patiopi waqaychaqkunaqa, manam imatapaspas sagrađu rikunqakuchu kay llaqtanchikpa ñawpaq willakuy historiapi, chaymi paykunata imayna kasqankuman ruwasqa, hinallataq paykunata sayariq, kallpasapa, misionero llamk’aqkunata hina kay pachapi takyachisqa.”

“Kay pachapaq cheqaq kaqmi ancha chaninnaq; ichaqa pikunapa sonqonkuna mana p’akikurqachu rumiman urmaykuspa, Cristo Jesús kaqman, chaykunaqa manan rikuspa unanchanqachu ima cheqaq kasqanta. Paykunaqa chaskinqaku yuyayninkuman kusichiqta, hinaspan qallarinku huk cimientota rurayta, mana churakusqa cimientomanta hukta. Kikinpa yanqa hatunchakuyinta, allinchasqa kaynintapas llunk’achinqaku, yuyaspa ñoqayku atisqayku ñawpaq iniyinikuq pilarninkunata urmachiyta, hinaspa rantinpi churayta paykuna kikinkupa yuyaychasqanku pilarninkunata.”

“Kayqa hinallataqmi kanqa pacha tukukunankama. Pipas Biblia-ta sumaqta, qayllamanta yachaqqa, kay allpapa historianninqa tukukuy p’unchaykunapi kawsakunaqkunapa ancha ch’uyanchasqa kasqanta rikunqa hinaspa unanchanqa. Paykunaqa kikinkumanta mana aypaq kayninkuta hinaspa pisi kallpayuq kasqankuta musyanqaku, hinaspa ñawpaq ruwanakuyta churankaku, mana Diosman yupaychaypa rikch’ayninlla kaqtachu, aswanpas Dioswan kawsayniyuq t’aqlliya charinankupa. Manan samaynankuchu Cristo ukhunpi kamasqa kanankama, gloria-pa suyaynin. Kikin kayqa wañunqa; hatunchakuyqa alma-manta qarqusqa kanqa, hinaspa Cristo-pa llamp’u kayninta, qasi kaynintawan charinqaku.” Notebook Leaflets, 60, 61.